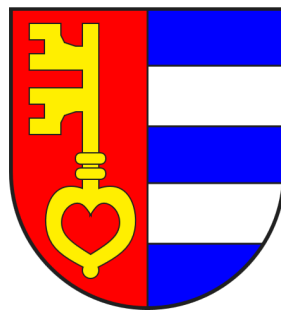

Vischnaunca Obersaxen Mundaun

**Lescha davart la dismessa dallas
auas piarsas**

Cuntegn

I. Disposiziuns generalas

Camp d'applicaziun ed intent	art. 1
Incumbensa dalla vischnaunca	art. 2
Resalva dalla lescha surordinada	art. 3
Terminologia	art. 4
Classificaziun dils implonts d'auas piarsas	art. 5

II. Dismessa dallas auas piarsas

1. Dismessa dallas auas piarsas el sector dallas canalisaziuns publicas

Obligaziun da colligiar	art. 6
Colligiazion	art. 7
Pumpadis	art. 8
Reflussiun	art. 9
Prelevaziun dalla calira	art. 10
Auas piarsas schubras	art. 11

2. Dismessa dallas auas piarsas ordeifer las canalisaziuns publicas

Auas piarsas tschuffas	art. 12
Dismessa dallas restonzas	art. 13
Auas piarsas schubras	art. 14

3. Disposiziuns comunablas

Construcziun d'implonts d'auas piarsas	art. 15
Collaudaziun	art. 16
Menaschi, manteniment e renovaziun	art. 17
Rumians	art. 18
Dismessa dallas restonzas ord implonts da tractament preliminar	art. 19
Schubergiar las lingias d'auas piarsas	art. 20
Controllar ils implonts d'auas piarsas	art. 21
Reparar defects	art. 22
Responsabladad	art. 23

III. Finanziaziun

1. Implonts publics

1.1. En general

Geners da taxas	art. 24
Calculaziun, taxaziun ed incasso	art. 25
Obligaziun alla taxa	art. 26

1.2. Taxas da colligiazion per auas piarsas

Taxa da colligiazion per auas piarsas	art. 27
Taxas da colligiazion specialas	art. 28
Taxaziun	art. 29
Scadenza ed incasso	art. 30

1.3. Taxas per auas piarsas

Taxa da basa	art. 31
Taxa tenor quantitad	art. 32
Scadenza ed incasso	art. 33

1.4. Mieds legals

Reclamaziuns	art. 34
Recuors	art. 35

2. Implonts privats

Implonts privats	art. 36
------------------	---------

IV. Disposiziuns executivas e finalas

Suprastonza communal	art. 37
Entrada en vigur	art. 38

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

Camp d'applicaziun ed intent

- ¹ Questa lescha vala pigl entir territori communal. Sebasond silla lescha da baghegiar e sil plan general d'avertura reglescha ella la concepziun, il diever, il manteniment, la renovaziun e la finanziaziun dad implonts d'auas piarsas sco era las relaziuns denter la vischnaunca ed ils proprietaris da schischom.
- ² Per implonts d'auas piarsas che vegnan planisai e realisai el rom d'ina planisaziun d'areal ni da quartier valan las disposiziuns dalla legislaziun davart la planisaziun dil territori per la planisaziun d'areal resp. da quartier. Mauncan prescripziuns particularas, valan las disposiziuns da questa lescha era per la procedura dalla planisaziun d'areal e da quartier.
- ³ Per schischoms che san buca vegnir colligiai cun ils implonts communnals sa la vischnaunca lubir ni ordinar la colligiazion cun ils implonts d'auas piarsas d'ina vischnaunca vischina, schinavon ch'igl exista denter las vischnauncas ina reglamentaziun correspudenta entras contract. Per las medemas cundiziuns vegnan schischoms sin territori da vischnauncas vischinas colligiai cun ils implonts dalla vischnaunca.
- ⁴ Per schischoms ch'ei colligiai cun ils implonts d'auas piarsas d'ina vischnaunca vischina valan mintgamai las prescripziuns tecnicas davart auas piarsas sco era las disposiziuns davart las taxas da colligiazion per auas piarsas e taxas per auas piarsas dalla vischnaunca vischina. Ils organs incaricai dalla vischnaunca territoriala ein cumpetents d'exequir quellas prescripziuns.

Art. 2

Incumbensa dalla vischnaunca

- ¹ La vischnaunca ademplescha las incumbensas attribuidas ad ella tenor la legislaziun federala e cantunala en connex culla dismessa dallas auas piarsas.
- ² Leutier s'audan oravontut las suandontas incumbensas:
planisaziun da drenadi, construcziun e menaschi d'implonts d'auas piarsas, survigilanza dils implonts privats d'auas piarsas, garantir che auas piarsas contaminadas e schubras vegnien dismissas conform alla lescha.
- ³ La vischnaunca informescha ils patruns da baghegiar resp. lur representants davart las lubientschas necessarias en connex culla dismessa dallas auas piarsas e davart eventualas pretensiuns tecnicas d'implonts d'auas piarsas.
- ⁴ L'extensiun territoriala dils implonts d'auas piarsas sedrezza tenor il plan general d'avertura. L'execuziun dils implonts succeda tenor il program d'avertura approbau e tenor norma dils credits che la vischnaunca ha lubiu.
- ⁵ La vischnaunca survigilescha ils implonts privats d'auas piarsas.

Art. 3

Resalva dalla lescha surordinada

- ¹ Schinavon che questa lescha cuntegn neginas disposiziuns specialas, valan generalmein las prescripziuns dalla lescha da baghegiar communalas.
- ² Plinavon restan resalvadas las prescripziuns respectivas dil dretg federal e cantunal.

Art. 4

Terminologia

- ¹ La muntada dils tiarms applicai ella lescha presenta sedrezza tenor il dretg federal e la cunvegna intercantunala davart la harmonisaziun dalla terminologia da construcziun.
- ² Sco auas piarsas el senn da questa lescha valan tuttas auas da casa, d'industria, da mistregn, d'agricultura ni d'ulteriur diever ch'ei duvradas, plinavon las auas che cuoran cuntinuadamein ella canalisaziun sco era l'aua da precipitaziuns che cuora giu da surfatschas baghegiadas ni fortificadas.
- ³ Auas piarsas tschuffas che serimnan el sector dalla canalisaziun publica, ein da menar els conducts publics. Ei restan resalvadas las disposiziuns specialas davart il tractament dad auas piarsas da mistregn e d'industria.
- ⁴ Auas piarsas tschuffas che serimnan ordeifer il sector dalla canalisaziun publica, ein da tractar tenor il stan dalla tecnica e tenor las prescripziuns federalas e cantunales corrispudentas, sco era tenor consultaziun digl Uffeci cantunal per la natira ed igl ambient.
- ⁵ Auas piarsas schubras ein da schar sfundrar ni, leu nua che las relaziuns localas lubeschon buca quei, da menar en in'aua sur tiara. Auas piarsas schubras che serimnan cuntinuadamein astgan buca vegnir menadas ni directamein ni indirectamein en ina serenera centrala.

Art. 5

Classificaziun dils implonts d'auas piarsas

- ¹ Ils implonts d'auas piarsas vegnan classificai tenor proprietad en implonts communalas ed implonts privats.
- ² Implonts communalas ein ils implonts d'auas piarsas che la vischnaunca ha baghegiu e ch'ella administrescha, sco lingias d'aua tschuffa e d'aua da plievgia, implonts da descargar, pumpadis, fossals per aua da plievgia, sereneras ed indrezs da sfundrada.
- ³ Implonts privats ein ils implonts d'auas piarsas che privats han baghegiu e ch'els administreschan, sco lingias da colligiaziun en casa, lingias egl intern da baghetgs, pumpadis, implonts pil tractament preliminar, fossals serrai, sereneras singulas ed indrezs da sfundrada.

⁴ La vischnaunca meina in plan da cataster davart ils implonts d'auas piarsas publics e, sche pusseivel, davart ils implonts privats situai sin siu territori.

II. Dismessa dallas auas piarsas

1. Dismessa dallas auas piarsas el sector dallas canalisaziuns publicas

Art. 6

Obligaziun da colligiar

¹ El sector dallas canalisaziuns publicas ein auas piarsas contaminadas da menar els conducts publics. Ei restan resalvadas las prescripziuns specialas davart la colligiazion da baghetgs da habitar e da menaschi agricols sco era davart il tractament d'auas piarsas ord industria e mistregn e d'auas piarsas che correspundan buca allas pretensiuns da menar el conduct dalla canalisaziun.

² En cass da baghetgs novs eis ei da far all'entschatta dallas lavurs da construcziun ina colligiazion provisorica per auas piarsas da casa. La colligiazion definitiva vegn fatga duront la construcziun, en scadin cass avon ch'il baghetg vegni retratgs.

³ Baghetgs existents ein da colligiar cun ina serenera centrala aschiprest che la colligiazion ei pusseivla sco era adequata e supportabla, quei per regla enteifer in onn suenter che la canalisaziun publica ei baghegiada. La vischnaunca decida il termin dalla colligiazion.

⁴ Vegnan baghetgs existents colligiai cun la canalisaziun publica, ein ils implonts d'auas piarsas utilisai entochen lu da prender ord funcziun, da svidar e da spazzar ni d'emplenir cun material adattau sco sablun u material schuber da scavament, e quei enteifer in onn. Exclus ein implonts pil tractament preliminar d'auas piarsas.

⁵ Lubientschas da colligiar vegnan dadas ella procedura per la lubientscha da baghegiar.

Art. 7

Colligiazion

¹ La vischnaunca decida il liug d'access ed il gener dalla colligiazion.

² La vischnaunca decida, sche la vischnaunca ni ils petents han da procurar per la colligiazion.

³ Denter il baghetg e la colligiazion cun la canalisaziun dalla vischnaunca eis ei da baghegiar in tumbin da controlla. Senza tumbin da controlla sa la colligiazion cun la canalisaziun dalla vischnaunca vegnir fatga cun tocs da colligiamet adattai.

⁴ Igl acquist dils dretgs da passar cun conducts ei caussa dils petents.

Art. 8

Pumpadis Ord locals situai a bass che san buca vegnir drenai cun pendenza naturala ei l'aua piarsa da menar ella canalisaziun cun pumpar.

Art. 9

Reflussiun Encunter in'eventuala refluissiun ord la canalisaziun publica han ils proprietaris dils implonts privats da seproteger sezs.

Art. 10

Prelevaziun dalla calira ¹ Prelevar calira ord auas piarsas da canalisaziuns publicas e privatas avon che quellas entran ella serenera ei buca lubiu.

² En cass specials sa la vischnaunca lubir excepziunalmein la prelevaziun da calira ord lingias d'auas piarsas privatas e publicas avon che quellas entran ella serenera, schinavon che quei periclitescha buca la prestaziun da schubergiar dalla serenera.

Art. 11

Auas piarsas schubras ¹ Auas piarsas schubras (aua da precipitaziuns) ei da schar sfundrar ni, leu nua che las relaziuns localas lubeschan buca quei, da menar en in'aua sur tiara tenor prescripziun dil plan general d'allontanament d'aua (PGAA). Schinavon ch'igl ei previu el PGAA astga ella vegnir menada ella serenera.

² Sco auas piarsas schubras vala per regla l'aua da precipitaziuns che cuora giu da surfatschas surbaghegiadas ni rinforzadas, sch'ella deriva da
a) surfatschas da tetgs;
b) vias, sendas e plazs, nua che neginas quantitads considerablas da materias che san tschuffernar las auas vegnan transcargadas, elaboradas ni deponidas;

³ Auas piarsas schubras che serimnan cuntinuadamein, sco aua da begls ed aua sfundrada, aua sutterrana e da fontauna, aua schubra da diever e da sferdentar ord industria e mistregn, ein da schar sfundrar ni, leu nua che las relaziuns localas lubeschan buca ei, da menar en in'aua sur tiara tenor prescripziun dil PGAA. Ella ei da tener naven dalla serenera centrala.

⁴ Schinavon ch'igl ei adequat e supportabel pils pertuccai sa la vischnaunca obligar proprietaris da baghetgs ed implonts existents da tener naven auas piarsas schubras tenor al. 1 e 2 d'ina aua sur tiara ni dalla serenera.

2. Dismessa dallas auas piarsas ordeifer las canalisaziuns publicas

Art. 12

Auas piarsas
tschuffas

- ¹ La dismessa d'auas piarsas ordeifer il sector da canalisaziuns publicas succeda tenor il concept previu el plan general d'allontanament d'aua.
- ² Auas piarsas tschuffas che san buca, ni aunc buca, vegnir menadas en ina serenera centrala, ein da rimnar e d'accumular en foss d'auas piarsas senza sbuccada (foss senza scul) ni da schubergiar en sereneras pintgas.
- ³ En cass da gruppas da casas ei la dismessa d'auas piarsas da slijar comunabla, schinavon ch'igl ei tecnicamein pusseivel e finanziamein supportabel. La vischnaunca sa obligar ils proprietaris ad ina sliaziun comunabla. En cass da relaziuns specialas san cun consentiment dalla suprastanza comunala vegnir pridadas sliaziuns singulas. Schinavon ch'ei dat negina sliaziun comunabla, valan pil tractament dallas auas piarsas dils singuls schischoms las medemas pretendiuns alla prestaziun da schubergiar sco en cass d'ina sliaziun comunabla.

Art. 13

Dismessa dallas
restonzas

- ¹ Auas piarsas schubergiadadas ein da schar sfundrar ni da menar en in'aua sur tiara, quei cun lubientscha dall'autoridad cantunala.
- ² Fossals serrai ein da svidar tenor basegns. Lozza ed eventualas autras restonzas ord sereneras pintgas ein d'allontanar tenor basegns, per regla ina gada ad onn. Auas piarsas bruttas da casa ord fossals serrai e lozza ord sereneras pintgas ston vegnir dismessas en ina serenera centrala ch'ei gronda avunda. In'utilisaziun agricola dallas restonzas ei permessa mo cun ina lubientscha speciala dall'autoridad cantunala.
- ³ La vischnaunca survigilescha la dismessa dallas auas piarsas bruttas da casa ord fossals serrai e dallas restonzas ord sereneras pintgas.
- ⁴ Tenor basegns sa la vischnaunca organisar senza la dismessa, p. ex. cun incumbensar ina firma adattada cun la dismessa. Ils cuosts portan ils possessurs dils implonts d'auas piarsas.
- ⁵ La vischnaunca sa obligar ils proprietaris dils implonts d'auas piarsas da duvrar la dismessa dallas restonzas organisada dalla vischnaunca.

Art. 14

Auas piarsas
schubras

Auas piarsas schubras ein da schar sfundrar ni da menar en in'aua sur tiara cun lubientscha dall'autoridad cantunala. Ellas astgan vegnir menadas ni en ina serenera pintga ni en in fossal serrau.

3. Disposiziuns communablas

Art. 15

Construcziun
d'implonts d'auas
piarsas

- ¹ Tuts implonts d'auas piarsas ein d'ereger tenor las reglas renconuschidas dalla bransch da construcziun e dalla tecnica d'auas piarsas.
- ² Ella procedura per la lubientscha da baghegiar pren la vischnaunca las disposiziuns necessarias, schinavon ch'ella ei responsabla. Leutier s'orientescha ella allas normas e recumandaziuns respectivas dallas associaziuns professiunalas sco era dil post cantunal per la protecziun dallas auas.
- ³ Lavurs vid implonts d'auas piarsas astgan vegnir exequidas sulettamein da persunas dil fatg qualificadas.
- ⁴ Implonts d'auas piarsas sco lingias da colligiazion, tumbins, implonts da tractament preliminar e sereneras ston esser accessibels da tuttas uras e saver vegnir controllai levamein. Il spazi liber denter las lingias da colligiazion d'auas piarsas e las lingias per aua da plievgia e da neiv duei esser silmeins 15 cm.

Art. 16

Collaudaziun

- ¹ La finiziun d'implonts d'auas piarsas ei d'annunziar alla vischnaunca avon che serrar il foss. Mintga lingia da casa sto vegnir collaudada avon ch'il foss vegn serraus e la lingia prida en funcziun. La vischnaunca ni ina persuna qualificada autorisada dalla vischnaunca controllescha ils implonts, oravontut l'execuziun da colligiazions da conducts alla canalizaziun publica, e dispona la reparatura d'eventuals defects. La vischnaunca surpren entras la collaudaziun negina garanzia per las lavurs ch'igl installatur ha fatg ni per apparats che quel ha installau.
- ² Schinavon che la vischnaunca immesira buca la posiziun dallas lingias, oravontut nua ch'ellas van tras, ha il patrun da baghegiar d'inoltrar alla vischnaunca enteifer 3 meins suenter la collaudaziun ils plans dall'ovra culla posiziun exacta da tut ils implonts d'auas piarsas.

Art. 17

Menaschi, manteni-
ment e renovaziun

- ¹ Tut ils implonts d'auas piarsas ein d'utilisar, da mantener e da controllar a moda adequata e da renovar ad uras, aschia ch'els ein da tuttas uras en in stan incontestabel.
- ² Ils proprietaris ein responsabels pil funcziunament e manteniment incontestabel dils implonts. Els fan allas autoritads las annunzias prescettas tras leschas e lubientschas.

Art. 18

Rumians

- ¹ Igl ei scumandau da dismetter rumians liquids e cumpacts cull'aua piarsa. Quei scamond vala oravontut per:
- a) materias toxicas, infectusas, inflammablas, explosivas e radioactivas;
  - b) materias cun emissiuns d'odurs;
  - c) sbuccadas ord foss da puschina, lidimers e silos da pavlar, eav.;
  - d) sablun, glera e gera, tschendra, vanzadiras da mezcas e mazliarias, textilias, eav.;
  - e) restonzas ord rimnaders da gliet, sereneras pintgas, zavraders da gras ed ielis minerals, eav.;
  - f) material spess e buglius p. ex. bitumen, caltschina, gliet da cement, eav.;
  - g) ielis, grass, benzin, benzols, petroli, dissolvents, materia da hidrocarbon halogen, eav.;
  - h) material che sto vegnir dismess autruisa tenor indicaziuns dil producent sill'etichetta ni l'instrucziun da diever.
  - i) Scumandau eis ei plinavon da schar cuorer ella canalisaziun
    - a) liquids cun
      - 1) ina temperatura sur 60°C
      - 2) ina valor pH da sut 6.5 e sur 9.0Suenter la mischedada astga la temperatura ella canalisaziun esser maximalmein 40 °C. Sch'ei vegn mischedau avunda ell a canalisaziun ein divergenzas lubidas.
    - b) gas e svapurs

En cass da dubis decida la vischnaunca suenter haver dumandau ina posiziun digl Uffeci cantunal per la natira ed igl ambient. Sch'ina expertisa ei necessaria per la decisiun, ein ils cuosts per tala d'adossar als petents.

² Implonts da manizzar sco implonts da dismetter rumien bletsch e manizzaders da restonzas ord cuschina, sco era implonts da cumpactar astgan buca vegnir duvrai per manizzar respectiv smaccar rumians cugl intent da surdar quels alla canalisaziun.

Art. 19

Dismessa dallas restonzas ord implonts da tractament preliminar

Per mantener il funcziunament dils implonts ein restonzas ord implonts pil tractament preliminar sco sparta-grass resp. sparta-ielis d'allontanar-silmeins ina gada ad onn ni tenor basegns. Las restonzas ein da dismetter conform alla lescha. Sut neginas circumstanzas astgan ellas vegnir menadas en ina canalisaziun ni en auas sur- ni sutterranas.

Art. 20

Schubergiar las lingias d'auas piarsas

¹ Las lingias d'auas piarsas ein da schubergiar tenor basegns.

² Lingias privatas sa la vischnaunca schubergiar cun tschentar quen.

Art. 21

- Controllar ils implonts d'auas piarsas
- ¹ La vischnaunca controlla periodicamein la situaziun da ses agens implonts d'auas piarsas. Ella survegla ils implonts privats. Allas persunas ch'ei incumbensadas da far la survegionza eis ei da lubir igl access als implonts.
  - ² Ils proprietaris dils implonts privats controlla periodicamein la situaziun da lur implonts. La vischnaunca sa far las controllas dils implonts privats cun tschentar quen.

Art. 22

- Reparar defects
- ¹ La vischnaunca lai reparar immediat defects grevs vid ils agens implonts publics. Auters defects ein da reparar tenor l'urgenza.
  - ² Defects grevs vid implonts privats laian ils privats reparar immediat. Auters defects ein da reparar tenor l'urgenza. Ils privats reparan ils defects vid lur implonts sin agen cuost ord atgna iniziativa ni tenor ordinaziun dalla vischnaunca.
  - ³ Giudicar l'urgenza, fixar il grad dall'urgenza ed il termin per la reparatura da defects succeda tenor las recumandaziuns dallas associaziuns professiunalas e dil post cantunal per la protecziun dallas auas.
  - ⁴ Sch'ei vegn buca dau suatientscha ad ordinaziuns ni sch'igl ei necessari che la vischnaunca entri immediat en acziun en cass urgents, lai la vischnaunca reparar ils donns ni disturbis sin cuost dallas persunas resp. interpresas responsablas. Quellas ein dad orientar immediat a scret davart las mesiras pridas.

Art. 23

- Responsabladad
- ¹ Ils proprietaris d'implonts privats d'auas piarsas ein responsabels envers la vischnaunca per donns vid implonts publics caschunai entras la construcziun fallida, la funcziun nunsufficienta ni pervia d'in menaschi e manteniment munglus d'implonts privats.
  - ² La vischnaunca da sia vart ei responsabla per donns che seresultan vid implonts privats entras il menaschi, il manteniment ni la reparatura inadeguata d'implonts communalas.

III. Finanziaziun

1. Implonts publics

1.1. En general

Art. 24

- Geners da taxas
- ¹ Per cuvieren ses cuosts da baghegiar, utilizar, mantener e renovar (sanaziun, remplazzament) ils implonts publics d'auas piarsas incasse-scha la vischnaunca taxas tenor il principi da caschunader che cuvieran ils cuosts. En cass da circumstanzas particularas cuviera ella ils cuosts restonts cun mieds finanziaus generals.
  - ² Taxas (taxas da colligiazion, taxas per auas piarsas) vegnan incassadas per cuvieren ils cuosts dall'avertura da basa, dall'avertura generala sco era detagliada, schinavon ch'implonts dall'avertura detagliada vegnan buca finanziaus entras contribuziuns.
  - ³ Per mantener e renovar implonts d'auas piarsas existents eis ei da far las reservas necessarias. Tonschan quellas buc, vegnan incassadas taxas da colligiazion specialas.
  - ⁴ Il quen pil tractament dallas auas piarsas vegn menaus sco finanziaun speciala.

Art. 25

- Calculaziun, taxaziun ed incasso
- ¹ Las taxas da colligiazion (taxas da colligiazion d'auas piarsas, taxas da colligiazion specialas) e las taxas per auas piarsas (taxas da basa, taxas tenor quantidad) vegnan fixadas ed incassadas tenor las prescripziuns da questa lescha.
  - ² Las taxas vegnan fixadas en ina annexa da tariffa separada.
  - ³ La vischnaunca sto adattar, enteifer il rom da taxas fixau, periodicamein l'annexa da las tariffas dallas taxas da basa e dallas taxas tenor quantidad, al basegn da finanzas dalla finanziaun speciala dalla dismessa dallas auas piarsas.

Art. 26

- Obligaziun alla taxa
- ¹ Ils debiturs dallas taxas ein ils proprietaris dil schischom ch'ei encrets el register funsil il mument dalla scadenza. En cass da proprietad comunabla ein la cuminonza dils proprietaris, en cass da cumproprietad ils cumproprietaris ils debiturs dallas taxas. En cass da relaziun el dretg da baghegiar han ils proprietaris dil dretg da baghegiar da pagar las taxas.
  - ² Dat ei suenter la scadenza dalla taxa ina midada da maun dil schischom, va l'obligaziun da pagar tuttas taxas aviartas vi sil proprietari niev.

³ Quens e disposiziuns vegnan tarmess allas personas ch'ein enscrettas el register funsil il mument dalla facturaziun. En cass da relaziuns el dretg da baghegiar vegn facturau als proprietaris dil dretg da baghegiar, en cass da proprietad comunabla ni cumproprietad alla cuminonza da proprietaris ni als cumproprietaris, en cass da condomini all'administraziun. Sch'il proprietari da schischom ei buc il patrun da construcziun tier in project da baghegiar, vegn il quen tarmess al patrun da construcziun.

1.2. Taxas da colligiazium per auas piarsas

Art. 27

Taxa da colligiazium per auas piarsas

¹ Per baghetgs che vegnan colligiai per l'emprema gada als implonts publics d'auas piarsas eis ei da pagar ina taxa unica da colligiazium per auas piarsas. Quella vegn calculada tenor la valeta indexada dil baghetg colligiau, indicada el schazetg official, e tenor l'annexa dil tarif da taxas dalla vischnaunca, graduadas tenor classa d'objects.

² Mida in baghetg tras midada d'intent en ina classa d'objects cun dapli aua piarsa, eis ei da prestar in pagament posteriu. Quel sedrezza tenor la differenza dalla tariffa d'entochen ussa e la nova. En cass da bagatella sa la vischnaunca desister d'in pagament posteriu.

³ Pagaments posteriurs suenter midadas posteriuras da baghetgs (p. ex. renovaziuns, engrondaziuns, remplazzaments) vegnan taxai sin fundament dalla valeta nova tenor il schazetg official. In pagament posteriu ei da pagar, sche la plivalur dalla midada dil baghetg dils davos tschun onns survarga 20 000 francs. Il pagament posteriu vegn incassaus per la plivalur totala.

⁴ Remplazzaments da baghetgs (spazzadas e reconstrucziun) vegnan tractai sco transformaziuns.

Art. 28

Taxas da colligiazium specialas

¹ Tonschan las entradas ord las taxas e las reservas buca per financiar novs implonts d'auas piarsas ni renovaziuns necessarias, vegnan incassadas taxas specialas per tuts suloms colligiai che profiteschan dils implonts.

² Ston implonts d'auas piarsas publics vegnir engrondi pervia da basegns particulars da singuls schischoms, vegn ei incassau dils proprietaris ina taxa da colligiazium speciala per cuvierer ils cuosts dall'engrondaziun.

³ La vischnaunca fixescha las tariffas per las taxas da colligiazium specialas. Per las taxas da colligiazium specialas valan dil rest las prescripziuns davart las taxas da colligiazium d'auas piarsas conform al senn.

Art. 29

Taxaziun

- ¹ Las taxas da colligiazion d'auas piarsas per novs baghetgs sco era pagaments posteriurs en cass da midadas d'intent cun obligaziun alla taxa ni modificaziuns posteriuras vid baghetgs vegnan fixadas provisoricamein il mument dalla concessiun dalla lubientscha da baghegiar. La taxaziun definitiva succeda suenter l'entrada dil schazetg official.
- ² Las taxas per l'emprema colligiazion da baghetgs existents vid la canalizaziun vegnan fixadas culla concessiun dalla lubientscha da colligiazion.
- ³ Decisiva per taxaziuns provisoricas ei la valeta resp. plivaleta previsibla dil project da baghegiar lubiu. Quella vegn definida a basa dils cuosts approximativs da baghegiar tenor la damonda da baghegiar. Constatan ils cuosts da baghegiar indicai evidentamein buc, definescha l'autoridad da baghegiar la valeta resp. Plivaleta previsibla a basa dalla proposta d'assicuranza pil temps da construcziun ni d'in agen schazetg.
- ⁴ Decisiva per la fixaziun definitiva dallas taxas da colligiazion d'auas piarsas ei la valeta nova indexada dil project da baghegiar ch'ei obligaus alla taxa tenor il schazetg official il mument dalla colligiazion.

Art. 30

Scadenza ed incasso

- ¹ Las taxas da colligiazion d'auas piarsas ein da pagar il mument dalla colligiazion dil schischom cun ils implonts publics d'auas piarsas. Pagaments posteriurs per midadas d'intent ni midadas vid il baghetg ein da pagar cull'entschatta dalla construcziun.
- ² Taxas da colligiazion specialas ein da pagar culla finiziun dils implonts d'auas piarsas finanziazi cheutras. Gia duront la construcziun dil baghetg sa la vischnaunca obligar ils pagataxas da prestar pagaments aconto.
- ³ Taxas da colligiazion ch'ei fixadas provisoricamein ni definitivamein ein da pagar enteifer 60 dis dapi la consigna dil quen corrispudent. En cass d'in pagament retardau vegn ei quintau in tscheins da retard tenor las tariffas cantunales vertentas.

1.3. Taxas per auas piarsas

Art. 31

Taxa da basa

- ¹ Per tuttas parcelas ch'ei colligiadas cun ils implonts publics d'auas piarsas eis ei da pagar ina taxa da basa annuala che serepeta.
- ² Unitads d'utilisaziun el senn da quest reglament ein unitads che stattan per sesezzas ni parts d'in baghetg che fuorman ina unitad per sesez.

³ La taxa da basa per unitads d'utilisaziun colligiadas vegn calculada sin fundament dall'annexa da tariffa da taxas, graduadas tenor classas d'objects, che la vischnaunca fixescha periodicamein enteifer il rom da taxas.

Art. 32

Taxa tenor quantitat ¹ La taxa tenor quantitat ch'ei da pagar per tuttas parcelas colligiadas, vegn fixada en francs il meter cubic sin basa dall'aua frestga consumada tenor il dumbrader d'aua e l'annexa da tarifa da taxas graduadas e fixadas periodicamein dalla vischnaunca.

² La taxa tenor quantitat vegn fixada a basa dallas indicaziuns dil dumbrader d'aua. Eis ei evident ch'in dumbrader muossa in consum d'aua falliu ni sch'in dumbrader funcziuna buca, vegn il consum d'aua dapi ch'il dumbrader ei vegnius legius giu la davosa gada, fixaus tenor la media dil consum ella medema perioda dils davos 3 onns, risguardond midadas el basegns d'aua.

³ En cass d'auas piarsas ord providiments d'aua privats, sch'ei manca dumbraders d'aua (p.ex. agricultura) ni sch'igl ei cumprovadamein nunpusseivel da taxar tenor il dumbrader d'aua frestga (p.ex. implont da schuar dalla horticultura), incassescha la vischnaunca ina tariffa pauschala tenor quantitat.

Art. 33

Scadenza ed incasso ¹ Las taxas per auas piarsas ein da pagar mintgamai alla fin dil onn calendar. Sch'ei dat duront igl onn ina midada da maun, ei la taxa da pagar pro rata naven dil termin dalla midada da maun.

² Las taxas per auas piarsas da parcelas ch'ei buca colligiadas vegnan messas a quen mintgamai suenter haver surpriu l'aua piarsa.

³ Taxas facturadas ein da pagar enteifer 30 dis dapi la consigna dil quen. En cass da pagaments retardai vegn ei quintau in tscheins da retard tenor las tariffas cantunales vertentas.

1.4. Mieds legals

Art. 34

Reclamaziuns ¹ Reclamaziuns pertuccont quens da taxas ein d'inoltrar alla vischnaunca enteifer 30 dis a scret e cun indicar ils motivs.

² L'autoridad d'emissiun examinescha la reclamaziun e determescha en ina disposiziun la summa dalla taxa ch'ei da pagar.

Art. 35

Recuors

¹ Encunter scadina disposiziun sa vegnir inoltrau enteifer 30 dis recuors alla suprastanza communal. Il recuors ha da cuntener ina proposta, ils fatgs culs mussaments sco era ils motivs.

² Decisiuns dalla suprastanza communal san vegnir contestadas enteifer 30 dis dapi la consigna cun inoltrar in recuors alla dertgira administrativa.

2. Implonts privats

Art. 36

Implonts privats

¹ Ils cuosts dils implonts privats d'auas piarsas sco era da lur colligiazion alla reit publica pagan ils petents. Colligiazions semtgadas dalla vischnaunca vegnan messas a quen culla concessiun dalla lubientscha da colligiar.

² Exequescha la vischnaunca la colligiazion, san ils petents vegnir obligai da garantir ils cuosts presuntivs.

³ Surveschan colligiazions e conducts da colligiazion a pliras parcelas, ein tut ils cuosts che stattan en tal connex da reparter dils privats sez. Ei resta reservada la repartiziun dils cuosts entras la vischnaunca en cass da proceduras per in plan da quartier ni d'areal sco era da lingias da colligiazion privatas ch'ei dad ereger resp. d'utilisar comunablamain sin ordinaziun dalla vischnaunca.

⁴ Implonts d'auas piarsas privats inclus tuttas reparaturas vid tals implonts astgan mo specialists qualificali far.

⁵ Implonts privats da serenar auas piarsas ein da menar tenor las prescripziuns dalla firma da furniziun resp. da fabricaziun.

⁶ Il cuntegn dil foss da sereneras privatas ei da menar ella serenera ni da conduir ella canalisaziun, quei en loghens defini en cunvegrientscha culla serenera.

IV. Disposiziuns executivas e finalas

Art. 37

Suprastanza
communal

Per l'execuziun da questa lescha relai la suprastanza communal in'ordinaziun.

Art. 38

Entrada en vigur

¹ La lescha presenta entra en vigur igl 1. Da schaner 2018 suenter l'aprobaziun entras la radunonza communal.

² Sias determinaziuns valan per tuttas damondas da colligaziun e tuts projects da baghegiar ch'eiin aunc buca lubi cull'entrada en vigur dalla lescha. Las taxas d'auas piarsas vegnan incassadas l'emprema gada igl onn 2018 tenor la lescha presenta.

³ Cull'entrada en vigur da questa lescha valan scadinis prescripziuns cuntradictorias dallas vischnauncas oriundas dad Obersaxen e da Mundaun sco abrogadas.

Approbau dalla radunonza communal dils 25 d'uost 2017.

Il president communal

Sig. Ernst Sax

Il scarvon communal

Sig. Hiazint Brunold

Vischnaunca Obersaxen Mundaun

Tariffas da taxas concernent la lescha davart la dismessa dallas auas piarsas

Sebasond sin art. 24 ss. dalla lescha davart la dismesa d'auas piarsas dalla vischnaunca dad Obersaxen Mundaun (LAUAP) vegnan incassadas las suandontas taxas:

Tariffas da taxas

1. Taxas da colligiazion per auas piarsas

(art. 27 LAUAP)

Tariffa da taxas: valeta nova tenor schazetg official

- Classa d'objects 1	1.5 %
baghetgs cun accumulaziun bassa d'auas piarsas sco casas cun biros, edifecis d'administraziuns, casas da scola, edifecis da baselgia, magasins per material, remisas, clavaus, baghetgs pigns (garaschas, bargias, eav.), hallas da parcar independentas, implonts privats da sport e temps liber	
- Classa d'objects 2	2.5 %
baghetgs cun accumulaziun mesauna d'auas piarsas sco casas da habitar, casas da habitar e da fatschentas, casas cun negozis gronds (senza ustria), menaschis da mistergners pigns (stizuns, pasternarias, coiffeurs, scrinaris, luvratoris, eav.), magasins per victualias, nuegls/clavaus, implonts publics da sport e temps liber	
- Classa d'objects 3	3.0 %
baghetgs cun accumulaziun aulta d'auas piarsas sco spitals, casas da vegls e da tgira, casas da cura, menaschis d'albiert (hotels, pensiuns, casas d'albiert, ustrias, eav.), negozis gronds cun ustria, cascharias e latgarias, mazlarias, casas da maz, baghetgs gronds d'industria e mistregn	
- Classa d'objects 4	tenor contracts separai
cass specials	

2. Taxas per auas piarsas

(art. 31 e 32 LAUAP)

2.1. Taxa da basa

Tuts baghetgs colligiai tenor classa d'objects:

- **Classa d'objects 1** **CHF 95.00 - 135.00**
baghetgs cun accumulaziun bassa d'auas piarsas sco
casas cun biros, edifecis d'administraziuns, casas da scola,
edifecis da baselgia, magasins per material, remisas, clavaus,
baghetgs pigns (garaschas, bargias, eav.), hallas da parcar
independentas, implonts privats da sport e temps liber
- **Classa d'objects 2** **CHF 110.00 - 150.00**
baghetgs cun accumulaziun mesauna d'auas piarsas sco
casas da habitar, casas da habitar e da fatschentas, casas cun
negozis gronds (senza ustria), menaschis da mistergners pigns
(stizuns, pasternarias, coiffeurs, scrinaris, luvratoris, eav.), magasins
per victualias, nuegls/clavaus, implonts publics da sport e temps liber
- **Classa d'objects 3** **CHF 130.00 - 170.00**
baghetgs cun accumulaziun aulta d'auas piarsas sco
spitals, casas da vegls e da tgira, casas da cura, menaschis d'albiert
(hotels, pensiuns, casas d'albiert, ustrias, eav.), negozis gronds cun ustria,
cascharias e latgarias, mazlarias, casas da maz,
baghetgs gronds d'industria e mistregn
- **Classa d'objects 4** **tenor contracts separai**
cass specials

2.2. Taxa tenor quantidad

per m³ aua piarsa resp. restonzas

- **tuts schischoms colligiai cun auas piarsas tschuffas** **CHF 0.50 - 0.90/m³**
- **schischoms buca colligiai: per auas piarsas bruttas
e restonzas ord sereneras pintgas (senza transport)** **CHF 0.50 - 0.90/m³**